

založba, izvenredni poudarjen, vsek dan splošno. Un-
Asitkega št. 20, I. nadstropje. Dopolni na-
pisme se ne sprejemajo, rokopisi se ne
Anton Garbec. — Lastnik Matjaz Pletko
založba za mesec L 7.—, 3 mesece L 18.—, pol leta L 32.— in celo leto L 57.—
za iznajetstvo mesečno 5 lir več. — Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

Naše pravosodstvo

Te dni je slavil sedemdesetletnico svoje-
ga rojstva dr. Franc Klein, bivši avstrijski
minister, najodličnejši jurist bivše in se-
dajšnje Avstrije, mož in učenjak, ki je sijajno
izvedel reformo civilnega pravnega reda.
To veliko delo je izvršil na volilnih načel-
ih: postopanje bodi neposredno, sodnik
obstoj s stranko ustmeno, bodi kratko,
enostavno in čim cenejše z ozirom na ne-
imovito ljudstvo! Ni se menil za narodne
in jezikovne boje. Dr. Klein je mož širo-
kega obzora in stikov s potrebami in za-
htevami resničnosti. Tako je osebnost
dra. Franca Kleina kot človeka, kot pravos-
odca, kot uradnika in kot politika, in
vse tisk se je klanjal v globokem spošto-
vanju pred njim ob sedemdesetletnici nje-
govega rojstva. Naglašal je, da sloves
jurista Kleina sega daleč v široki svet.

To je pilika, da primerjamo Kleinovo
vzorno preuredbo avstrijskega civilnega
pravnega reda s sedanjim »preurejanjem«
pravosodstva v naši Juljski Krajini. To
»preurejanje« pomeni naravnost zanikanje
načel, po katerih je veliki jurist dr. Klein
izvedel svojo reformo.

On je hotel neposrednost in ustmenost
sodnega postopanja. Prvi pogoj za prakti-
čno izvajanje tega edino pravnega in za
res koristno pravosodstvo neogibnega na-
čela je pa v tem, da more sodnik direktno
govoriti s stranko. Iz te potrebe pa izhaja
neizbežno druga: da sodnik pozna jezik
ljudstva svojega področja. Kako pa naj
sodnik govori neposredno in ustmeno s
človekom, ki išče pri sodniku svojo pravi-
co, če pa ne pozna jezika tega človeka,
če ga ne more razumeti? Pri nas pa so
izključili iz sodnega postopanja jezik ve-
čine prebivalstva in so osebo sodnikov
skoro popolnoma poitalijancili. Kmalu ga
ne bo v področju naših sodnikov, ki bi
mogel z našim človekom neposredno in
ustmeno občeati. In še tisti, ki bi morda
še mogel — ne sme! Poitalijancenje je
prvi namen vsega »preurejanja« našega
pravosodstva. Kako naj naš človek z za-
upanjem pričakuje, da se n. b. bo krojila
pravica, ko pa sodniki niso razumeli nje-
govih izjav in se morajo zanašati na pre-
vajanje tolmačev, ki more biti točno, ali
pa tudi ne. Od kod naj jemljejo naši ljudje
tisto, kar je in mora biti vsakemu pravo-
sodstvu v ponos in dolžnost: zanesljivost
pravosodstva? In to vse radi namena, ki
ga veliki jurist Klein odločno odklanja. On
je priredil svojo reformo z visokih vidikov
in jasnim pogledom na pravo nalogu pravo-
sodstva brez ozira na jezikovne in na-
rodne boje. V našem slučaju: na jezikovni
pohlep in narodno prenapetost enega dela
drugorodne javnosti.

Dr. Klein zahteva čim enostavnejše in
čim cenejše pravosodstvo. Pri nas pa se
sodno postopanje komplicira in zavlačuje
s tem, da morajo tolmači razlagati sodniku,
kar je govorila stranka, in da se morajo
prevajati vsi spisi, sestavljeni v jeziku na-
šega ljudstva. Mari postaja s tem sodno
postopanje krajše, enostavnejše? Koliko
izgube časa povzroča to sodnjam samim,
koliko sitnosti in nepriključnosti za slovenske
stranke — to je jasno in ni treba še le
pojasnjevati, niti dokazovati. Saj občutijo
to naši ljudje dan na dan na svoji koži in
v svojem — žepu.

Moderni jurist in odlični sociolog dr.
Klein zahteva, naj bo pravosodstvo čim
cenejše, da more tudi neimovit človek
iskati svojo pravico pred sodnikom. Tu pa
se nalagajo našemu ljudstvu občutni stro-
ški za prevajanje čisto številnih in ob-
sežnih spisov. Ne glede na to, da so že
torški za kolke in razne pristojbine tako
porasti, da se mora neimovit človek na-
ravnost bati poti k sodniku. Tako mora
pravosodstvo zgrešiti svojo pravo in veliko
naloge kot zaščitnik raznovrstnih intere-
sov ljudstva. V tem pogledu so tožbe
splošne tudi iz vrst drugega plemena. Pri-
tožujejo se stranke, pritožujejo se njihovi
pravni zastopniki in trpi tudi vester sodnik
sam, ker se mu kopijo akti in ne
more vrstiti svoje službe s tisto točnostjo,
kakor bi hotel v svoji vestnosti.

Hude posledice sedanje »preuredbe«
pravosodstva v naših krajih so torej kom-
pliciranost, počasno postopanje in pa nje-
govca draginja. Pri tem pa trpi naše lju-
dstvo še drugo veliko krivico: odrekajo se
mu neoporečne jezikovne in narodne pravi-
ce, kar je v kričnem protislovju z načelom
Kleinovim, da bodi pravosodstvo urejeno
le v vidikov njegove prave in
edine naloge: brez ozira na namene kake
politične borbe in kak jezikovni pohlep.

Seveda utegnemo dobiti od kake strani
»odgovor«, češ, saj ste vi, ki zanašate
jezikovno vprašanje v sodno dvorano!
Odgovor je lahek. Nam gre res tudi pri
tem za brambo jezikovnih pravic našega
ljudstva. Ali ta borba služi naravnost
tistemu namenu, ki ga Klein nalaga pravo-
sodstvu, načelu, da bodi sodno postop-
anje neposredno in ustmeno. Naša borba
za pravico narodovega jezika pred sodni-
kom je torej v polnem skladu z zahtevo
slovesnega učitelja na polju pravosodstva,
je naravnost predpogoj, da more pravo-
sodstvo res vršiti svojo nalogu! Nismo mi
torej, ki zanašamo v sodno dvorano na-
cionalistično politiko in jezikovno borbo,
marveč tisti, ki v svoji nacionalistični pre-
napetosti in v svojem imperijalističnem
pohlepu in jezikovnem pohlepu izganjajo

naš jezik iz sodnih dvoran. Kar mi zahte-
vamo za svoj jezik, je oprto na nauk
učitelja z dr. Kleinovo avtoriteto na polju
pravosodstva, ki zahteva, da bodi to ne-
posredno in ustmeno! Naša borba za pravi-
co našega jezika je torej — glasom tega
nauka Kleinovega — sankcionirano toli-
ko po načelu narodne in jezikovne pra-

Radikali in pribečevci upajo na volilni mandat Pašić odpotoval v Bosno

BEOGRAD, 28. (Izv.) V političnem po-
ložaju je radi pravoslavskih velikonočnih
praznikov zavladalo pravo mrtvilo. Bilo
je nekaj konferenc in zborovanj. Odločitev
pade tekom tedna, ko se bo odločilo, ali
dobi Pašić mandat za sestavo volilne
vlade 2. maja, ali pa da se razpusti skup-
ščina šele kasneje. Velika važnost se pri-
pisuje konferenci zastopnikov hrvatske se-
ljaške stranke z Radićem na Dunaju.

BEOGRAD, 28. (Izv.) Ministrski pred-
sednik Pašić je odpotoval v glavnim od-
borom radikalne stranke in v spremstvu
velikega števila radikalnih poslancev
s posebnim parnikom v Bjelino v Bosni na
shod radikalne stranke, kjer je tudi imel
govor.

Pred svojim odhodom v Bjelino je bil
Pašić pri kralju v audienci. Radikali
smatrajo, da je ta audiencia v zvezi z
vladno krizo in da dobi Pašić mandat za
sestavo vlade. Opozicija pa trdi, da se ni
o tem skoro nič govorilo. Uradna poročila
trdijo, da je šel Pašić h kralju v uradnem
svojevstvu, da ga obvesti o svojem potovanju
v Bosno.

„Srnaoci“ razbili nemški shod

BEOGRAD, 28. (Izv.) Včeraj je imel v
Novem Vrhu pri Novem Sadu glavni
odbor nemške stranke svojo sejo, ka-
teri so prisostvovali vsi nemški poslanci
in delegati iz vse države. Sprejeta je bila
resolucija, ki omenja razne gospodarske,
finančne in kulturne zahteve Nemcev. Re-
solucija zahteva, da se preklicu ukaz o
razpustu »Kultur Bunda«. Dalje navaja re-
solucija vzroke, radi katerih ne morejo
več Nemci sodelovati z radikali, češ da
vlada ni izpolnila njihovih zahtev. Nemška
stranka ostane pri svojem programu in bo
pobijala vsako vladu, ki bo nasprotovala
njim kulturnim, gospodarskim in na-
rodnim potrebam. Nemci se bodo potego-
vali še naprej za samoupravo v področju

Gen. Diaz podal ostavko

Gen. Di Giorgio novi vojni minister
RIM, 28. Ze dolgo časa se je širil v po-
litičnih krogih glas, da namerava Mussolini
izvesti v vladi važne izpremembe.
Bržkone je s tem načrtom v zvezi podal
dane ostavko vojni minister gen. Diaz;
v pismu na ministrskega predsednika pravi
Diaz, da podaja ostavko iz zdravstvenih
ozirav. Ministrski predsednik je ostavko
sprejel. Na Diazovo mesto je bil imenovan
za vojnega ministra general armadnega
zboru on. Antonino Di Giorgio, poslanec
v parlamentu. Državni podtajnik na vojnem
ministrstvu, on. Bonardi je vsled demisije
vojnega ministra stavil svoj portfelj na
razpolago. Ministrski predsednik si je pri-
držal odločitev.

Prej pogajanj za političen sporazum med Italijo in Čehoslovasko?

RIM, 28. Iz Pariza se brzojavno potrjuje
vest, da pride Beneš prve dni maja v Rim,
ker bi Čehoslovaska rada sklenila z Italijo
sporazum po vzorcu italijansko-jugosloven-
skega dogovora. Vest je napravila v Beo-
gradu kar najboljši vtis. Okoli 18. maja bo
Beneš odpotoval v Ameriko.

Po poročilu iz verodostojnega vira je
Beneš že pred časom izrazil željo, da bi
šel v Rim; potovanje pa je bilo odloženo
radi italijanskih volitev. Kar se tiče na-
menov tega potovanja, je znano, da visijo
med obema državama vprašanja gos-
podarskega značaja, kojih rešitev zahteva
Benešovo navzočnost v Rimu; četudi se pa
držijo v tem oziru italijanski diplomatski
krogi zelo rezervirano, se ne izključuje,
da vodi čehoslovaska zunanje ministra
v Italijo želja po tesnejših odnosih med
obema državama in to tudi izven izključno
gospodarskega polja.

Novi fašistovski direktorji pri Mussoliniju
RIM, 28. Popoldne ob 18. je ministrski
predsednik sprejel člane direktorija fa-
šistovske stranke, kom. Cesare Rossia,
kom. Giovannija Marinellija, kom. Ro-
berta Forges-Davanziatja ter kom. Ale-
ksandra Melchiorija. Navzočen je bil tudi
ravnatelj urada za propagando on. Mauri-
zio Maraviglia. Direktorji je poročal o
delu, izvršenem v teh dneh, in o smerni-
kah, katerim namerava slediti v svojem
nadaljnjem delovanju. Mussolini je odobril
z zaščenenjem to poročilo direktorija.

Popusti na železnih za jubilej napoljske univerze

RIM, 28. Izredni komisar za železnice
je dovolil 60% popusta na vozno ceno za
vožnje od obmejnih postaj ali italijanskih
pristanišč do Napolja in nazaj vsem čla-
nom uradnih delegacij, toliko vladnim ka-
kor akademskim, ki pridejo v Napolj na
proslavo sedme stoletnice ustanovitve ta-

vičnosti, kolikor tudi po neoporečni in kot
solnce jani stvarni potrebi!
Poleg Gentilejeve »preuredbe« na polju
bolstva je takozvana »reforma« pravosod-
stva v naših krajih velika zmota in krivica,
ki so jo mogli zagrešiti naši državniki na
škodo našega ljudstva in — pravosodstva
samega!

Popoldne ob 3. uri je bil na glavnem
trgu velik shod nemške stranke, kate-
rega se je udeležilo okoli 4000 ljudi. Na
shod je prišlo tudi mnogo radikalov in de-
mokratov. Med govorom poslanca dra.
Mosera so prišli »Srnaoci« oboroženi in
so napadli Nemce. Nastal je zelo hud pre-
tep. »Srnaoci« so začeli tudi streljati in
biti Nemce s palicami. Prebili so se do
velike tribune, kjer se je nahajal odbor
stranke, poslanci in delegati. Pozvali so
predsednika shoda, naj razpusti zborova-
nje ter vpiji »Živela Velika Srbija!«. Ne-
mci so odgovarjali s svojimi vzkliki, naka-
r je nastala pravcata bitka. Nemci so za-
htevali od varnostnega oblastva pomoči;
oblastvo jim je odgovorilo, da ima pre-
malo orožnikov na razpolago. Pretep je
trajal precej dolgo. Končno pa so prišli
orožniki in razgnali pretepače. Kasneje je
bil shod zaključen, naka so se Nemci raz-
šli. Ranjenih je bilo več oseb, med temi
3 teško; izmed teh je eden umrl za za-
dobljenimi ranami.

Sindikato gibanje v Jugoslaviji Kongres v Beogradu

BEOGRAD, 28. (Izv.) Včeraj se je vršil
v Beogradu kongres delavskih sindikalnih
zvez, na katerem so bili tudi zastopniki
inozemskih org. Govorniki so govorili proti
komunizmu, posebno pa so napadali ruski
bolševizem ter se zavzemali za II. amster-
damsko internacionalo. Kongres se je
danes nadaljeval; podana so bila razna
poročila in izvoljen je bil širši odbor. Skle-
njeno je bilo, da bodi v Beogradu glavna
delavska sindikalna zveza, kateri naj bodo
podrejene pokrajinske zveze v Ljubljani,
Zagrebu, Novem Sadu, Sarajevu in Skoplju.

Občni zbor „Credito Italiano“ Zvišanje delniške glavnice

GENOVA, 28. Na današnjem občnem
zboru delničarjev banke »Credito Italiano«
je bilo sklenjeno, da se povisa delniška
glavnica od 300 na 400 milijonov lir potom
izdaja »alla pari« 200.000 delnic, izmed
katerih bo 100.000 danih v opcijo delničar-
jem in drugih 100.000 bo razpečanih na
prizadevanje upravnega sveta. Občni zbor
je bil izredne važnosti. Izmed 600.000 del-
nic, ki tvorijo delniški kapital, je bilo za-
stopanih 470.794 delnic. Poleg tega so se
udeležile tega občnega zbora ugledne
osebnosti iz bančnih in finančnih krogov.
Predlogi upravnega sveta so bili sprejeti
s 470.000 proti 794 glasovom.

Pričakovanje za ta občni zbor je bilo v
industrijskih, bančnih in trgovskih krogih
izredno veliko. V zadnjem času so se
namreč nekateri industrijalci na vsak način
hotel polastiti banke in v ta namen pri-
čeli kupovati ogromno število delnic. Ker
je banka »Credito Italiano« ena izmed
največjih italijanskih bank in so pri njej
zainteresirane širše plasti italijanskega na-
roda, je država sama posegla vmes. Vlada
je z odlokom odpravila pravico eskompta,
t. j. pravico, da smejo kupci delnic zahtevati
kupljene delnice pred koncem mese-
ca. Na ta način niso mogli kupci priti pred
koncem tega meseca do delnic, medtem,
ko je upravitelj svet sklical občni zbor na
28. t. m. Tako se je upravni svetu po-
srečilo doseči, da je občni zbor z ogromno
večino sprejel predlog, da se zviša kapital.

Pojaki državni dohodki VARŠAVA, 28. V prvem četrtletju 1924

so znašali dohodki iz davkov na mono-
polih 195 milijonov frankov v zlatu, t. j.
petkrat toliko, kakor v istem času pre-
jšnjega leta. S tem so celokupni dohodki
državnega proračuna.

Italijanska ladja na Donavi ZEMUN, 27. Tu sem sta pripeli ita-

ljanski vojni ladji topničarka »Giovannina«
in torpedovka »75 O. L. T.«

Soglasje med zavezniki naspram predlogom izvedencev

PARIZ, 28. Odgovori zaveznikov vlad
reparacijski komisiji soglašajo med seboj
v glavnih potezah ker se razlikujejo le v
gotovih podrobnostih. Sicer ima vsak teh
odgovorov svoj poseben ton, vendar se
lahko trdi, da je glavni korak storjen na
praktični poti rešitve reparacijskega vpra-
šanja, po kateri hrepeni svet v vsesploš-
nem interesu. Tako bo reparacijska komi-
sija že jutri začela ukrepati potrebno za
izvrševanje programa, ki so ga na tako
srečen način izdelali izvedenci. Teh do-
brih znakov, pod katerimi se začena
nova doba vprašanja, ne zakrivajo fran-
coski listi, ki hočejo videti potrditev tega
svojega optimizma v prihodu belgijskih
ministrov v Pariz, kjer se bodo v pogo-
vorih s člani francoske vlade pojasnile
gotove še nejasne točke v stališču napram
poročilom izvedencev.

Tudi Anglija za sankcije proti Nemčiji

Kočljivo vprašanje sankcij se prikazuje
danes v ugodnejši luči, ker je angleška
vlada dala razumeti Poincaréju, da bo
pristala sporazumno z zavezniki na naj-
strožje ukrepe, ako bi Nemčija po spre-
jetju načrta izvedencev s svoje strani ne
izvrševala svojih dolžnosti. To pomeni, da
je padla zadnja bistvena razlika med na-
ziranjem Londona in Pariza tudi v tem ve-
ležanem vprašanju.

Pri proučevanju besedila odgovorov po-
sameznih vlad se »Temps« na kratko bavi
s pismom italijanske vlade ter naglašja
prikrto namigovanje, ki ga to pismo vse-
buje z ozirom na medzavezniske dolgovce.
»To previdno izražanje — pravi Temps
— dokazuje, da bi se italijanska vlada le
nerada pridružila skupnemu nastopu izve-
dencev, ako bi se ji ne izpolnile posebne
želje, ki so ji na srcu. Mogoče pa pre-
stavimo in hočemo pripisati tem razlogom
prevelik pomen. Na vsak način dokazujejo
odgovori zaveznikov, da obstoja pri vseh
dobri volja, ki jo je treba za časa izko-
ristiti.

»Journal des Débats« vidi najblagodej-
nejšo posledico poročila izvedencev v tem,
da se je s tem ponudila zelo ugodna pri-
lika za vzpostavitev enotne fronte zavez-
nikov, katere se je zrušila pod vrsto ob-
žalovanja vrednih dogodkov. Današnji
francosko-belgijski pogovor zna pomeniti
začetek boljših odnosov med zavezniki.

»Neobhodno potrebno je — pravi ome-
njeni list — da se najprej spravi na med
seboj Francija in Belgija. Ne Francija niti
Belgija ne bi mogli sami zase vzdrževati
v vprašanju reparacij svojo posebno poli-
tiko. Spor med Parizom in Bruseljem bi
Nemčija in Anglija takoj izkoristili. Na
drugi strani hoče biti Belgija plačana ka-
kor Francija in morajo tedaj vladati med
obema državama odnosi največjega za-
upanja. Tudi Italijani zahtevajo z isto ener-
gijo, da se jim plača, kar se jim dolguje.
Istotako se širi v Angliji prepričanje, da
more Nemčija in da mora plačati. Kot
načelnik laburistične vlade se čuti Mac-
Donald dolžnega, da priporoča prizaneslji-
vo postopanje z Nemčijo in da je treba
nanjo prepričevalno vplivati. Vendar je v
svojem zadnjem govoru izjavil, da se bodo
zavezniki še bolj strnili, ako Nemčija ne
bo zadostila svojim obvezam. Angleški mi-
nistrski predsednik je le mnenja, da ni
treba v naprej groziti Nemčiji z more-
bitnimi sankcijami in da se morajo zave-
zniki le med seboj sporazumeti z ozirom na
te sankcije. Glavno je, da se ščitijo pravice
enih in drugih.

Splošni čut optimizma, ki ga je ustvaril
razvoj položaja po nastopu izvedencev,
motijo še posamezni glasovi iz vrst nacio-
nalistov, ki se ne morejo otresti svojega
nezaupanja napram Nemčiji, obtoženi, da
se pripravljajo skrivaj na revanšo. Francoska
nacionalistična glasila nočejo verjeti niti
besedam angleškega ministrskega pre-
sednika, ki da je bil prevelik germanofil
tekem vojne, da ne bi danes hotel ponovno
izkoristiti Nemčije proti Franciji.

Sestanek Poincaré-Theunis-Hymans Theunis odpotoval v Bruselj

PARIZ, 28. Ze pred več tedni so listi
naznanili, da se bo vršil sestanek med
francoskim ministrskim predsednikom
Poincaréjem, belgijskim ministrskim pre-
sednikom Theunisom in belgijskim mini-
strom za zunanje zadeve, Hymansom.
Francoska vlada ni takrat le vesti zani-
kala, ampak je le izjavila, da je preura-
njena. Sestanek se je končno vršil danes.
Razgovor je trajal skoro ves dopoldan.
Agencija »Havas« poroča, da je Theunis
na poti od sestanka izjavil, da je imel s
Poincaréjem navaden zaseben razgovor,
kateremu nista prisostvovala ne tajnik,
ne stenograf. Theunis je dostavil, da od-
potuje zvečer v Bruselj, da prisostvuje v
senatu razpravi o proračunu. Pozneje je
Poincaré povabil Theunisa in Hymansa na
obed, po katerem se je vršil drugi razgo-
vor. O vsebini razgovora ni še ničesar
znaneja.

Ukrepi berlinske policije proti komunističnim demonstracijam za 1. maja

BERLIN, 28. Kljub strogim policijskim
odredbam so komunisti trdno odločeni,
da bodo priredili 1. maja velike demon-
stracije pod prostim nebom. Policija je
dobila nalog, da razbije z vsemi sredstvi
vsako demonstracijo te vrste.

Volilni proglas državne vlade na nemški narod

Za sprejetje predlogov izvedencev
BERLIN, 27. Sinoči je državna vlada iz-
dala proglas na nemški narod, kjer kliče
v spomin delo, ki ga je izvršila in ki je
rešilo državo pred katastrofo. Vlada pov-
darja tudi svoje uspehe, ki jih je dosegla
glede finančne ozdravitve in pri pobijanju
brezposelnosti.

»Vsaka oddaljitve — zaključuje proglas
— od poti, kateri smo sledili, more pov-
zročiti propast nemške države. Le z delom
in s samozatajevanjem se bo lahko pre-
magalo točasno pomanjkanje, le na tej
poti bomo prišli zopet do svoje svobode.
S sprejetjem zaključkov izvedencev mo-
ramo rešiti reparacijsko vprašanje ter
osvoboditi svoje brate v Porenju in v
ruhrski kotlini. Gotovo bodo predlogi iz-
vedencev zahtevali od nas velikianske
žrtve, vendar pa bomo dosegli velik
uspeh že s tem, ako se bo na izključno
gospodarskih pogajanjih posrečilo dobiti
nadomestilo za sedanjega vojaško kontrolo.
Moremo nam li nasprotniki take politike
pokazati kako drugo pot za rešitev drža-
ve? Kritizirajo delovanje vlade ter hu-
skajo stranke proti predlogom izvedencev.
Ako bi nemški narod sprejel njihove na-
svete, bi prišel kmalu po poniževanjih
polom in potem vojna proti celemu svetu.
Proglas zaključuje s pozivom na lju-
dstvo, da naj voli za svobodo in za mir.

Nov nastop Marxa proti skrajni desnici

PARIZ, 28. Listi poročajo iz Düsseldorfa,
da je včeraj Marx na volilnem shodu
izjavil, da bodo prihodnje volitve zgodo-
vinskega pomena za Nemčijo. Kancler je
dostavil, da upa, da bo centrum podpiral
politiko izvršitve predlogov izvedencev
ter tako dehalo za francosko-nemško zbli-
žanje. Prihod skrajnih desničarjev na vla-
do bi po Marxovem mnenju pomenil ka-
tastrofo za Nemčijo in bi pogubno uplival
na vso Evropo. Propaganda za fanatični
patriotizem je zločin proti nemškemu na-
rodu in tisti, ki nastopajo proti spravi, po-
zabljajo, da ne more vlada brez vojaške
sile postopati tako, kakor bi hotela. Opa-
zam — je rekel Marx —, da je prebival-
stvo tem razsodnejše, čim bolj se približu-
jemo zasedenemu ozemlju. Radoveden
sem, kaj bi rekli vroči nacionalisti v
München, ako se bi par polkov zasedbe-
ne vojske ustanovilo na Bavarskem. Kan-
cler Marx je nastopil proti vstopu Nemčije
v Društvo narodov v njega sedanjih obliki
ter postavil kot predpogoj za izvršitev
zaključkov izvedencev vzpostavitev gos-
podarskega in upravnega edinstva na
vsem ozemlju Nemčije. Govoril je končno
za povratek izgnancev in za osvoboditev
jetnikov.

Hindenburg nevarno bolan

BERLIN, 27. Hindenburg je nevarno
obolel. Zdravniki niso mogli še dognati
bolezni. Bolnika zapuščajo moči od dne
do dne.

Pomorska zveza med Trstom in Odeso

ODESA, 28. Parnik »Adria«, ki je last
tržaške paroplovne družbe »Lloyd Triest-
no« in ki je prišel v Odeso 20. aprila, je
odplul včeraj zopet proti Trstu, kamor
dospe dne 11. maja. Pred odhodom parnika
se je vršila pojedina, katere so se udeležili
člani poveljstva ladje, zastopniki družbe
»Lloyd Triestino«, konzularna oblastva in
najuglednejše osebnosti v mestu. Na poje-
dini je vladala kar največja prisrčnost;
dvigale so se čaše z željo, da bi postali
trgovski odnosi med Rusijo in Italijo še
bolj tesni. Te dni prispe v Odeso drugi
parnik, last tržaškega Lloydja, Leopolda, ki
je odplul iz Trsta 21. t. m. »Adria« je
bil prvi italijanski parnik, ki je priplul v
Odeso po priznanju Rusije s strani italijan-
ske vlade.

Vsem kraljevnim odborom Političnega društva „Edinost“ v Trstu

Prosimo kraljeve odbore na vsem ozemlju,
da na formularju »Potek volitev«, katerega
smo razposlali pred kratkim, natančno izpol-
nijo rubrike o izidu volitev s posebnim ozirom
na sporne in neveljavne glasove ter razlog
spornosti in neveljavnosti za glasove naše
komunistične liste.

Urad Političnega društva »Edinost«
v Trstu.

Našemu učitelstvu v razmišljanje

Tukajšnji učiteljski sindikat fašistovske
stranke, ki je zboroval 26. t. m. v Trstu, je
sprejel razne resolucije. Nas zanimajo predvsem
resolucija, ki se nanaša na takozvane »dru-
godne« (alloglotte) šole, to so namreč sloven-
ske in hrvaške šole. Ta resolucija se torej
glasi:

- 1) Sole drugega jezika se morajo tudi pre-
skrbeti s potrebnimi didaktičnimi pripomočki.
 - 2) Nekateri predmeti — kakor telovadba,
ročna dela in vrtnarstvo se morajo poveriti
izključno italijanskim učiteljem.
 - 3) Število učnih ur iz italijanščine se mora
v višjih razredih pomnožiti, ker je sedanje pre-
majhno, da bi se moglo z njimi dohajati učni
načrt slovenskega pouka. In sicer do tedaj, ko
se bodo drugorodne šole popolnoma poitali-
janile v zmielu sedanjega zakona.
 - 4) Učitelji italijanščine, naj tudi v tekočem
šolskem letu prejmejo letnih 1800 lir za pou-
čevanje na šolah drugega jezika.
- Posebno pazno je treba prebrati drugo in
tretjo točko. Zlasti omi slovenski učitelji, ki
silijo oziroma, ki nameravajo v fašistovske
učiteljske sindikate, naj dobro preberejo to
resolucijo, ki je tako pomembna. Jutri si ogle-
damo natančneje to resolucijo.

DNEVNE VESTI

Politika zavijanja dejstev

«Edinost» je v svoji številki od 18. aprila objavljala na napad v «Slovenec», ki je reagiral na očitane nepravilnosti, kakor da so naši novostrojari s kršenjem sporazuma zakrivali padec dra Wilfana.

To očitje — namreč, da so novostrojari povzročili, da dr. Wilfan ni bil izvoljen — je bilo zares neomanevano. Kajti, kakor so ugotovili poznejši uradni podatki, je bil dr. Wilfan izvoljen poleg dra Besednjaka. Le to očitje na naslov novostrojarijev smo mi obžalovali kot neopravičeno. Obenem pa smo obsojali neomanevanje napada, ki jih je «Slovenec» naperil proti naši narodni struji v odgovor na one napade, ki jih ta struja ni zakrivala.

Dopisnik «Slov. Naroda» trdi v svojem dopisu od 23. aprila, da smo s to izjavo demantirali in postavili na laž tiste, ki so ugovorili nepošteno igranje novostrojarijev s preferenčnimi glasovi. To pa je golo zavijanje. Dr. Wilfan je bil propadel in izvoljen bil dr. Stanger. Je tedaj, če bi bil ta poslednji dobil več preferenčnih glasov nego prvi. Mi pa smo imeli, ko so bili objavljeni oni podatki z omenjenim napadnim rezultatom, že točne podatke iz vse tržaške pokrajine in druge podatke z raznih volišč Istre in Goriške, glasom katerih je imel dr. Wilfan povsod več preferenčnih glasov nego dr. Stanger. V sami tržaški pokrajini skoraj 200 preferenčnih glasov več nego dr. Stanger. Da bi končno mogli priti do tistega rezultata, ki so ga objavili italijanski listi na podlagi podatkov tržaške prefekture in ki je kazal 200 preferenčnih glasov več za dra Stangerja, nego za dra Wilfana, bi bili morali novostrojari na Goriškem oddati za Stangerja okoli 400 glasov več nego za dra Wilfana. To bi bilo zares peklenka in perfidna igra, sramotno kršenje sporazuma. To vse, če bi bili tisti objavljeni podatki pravilni. Kakor smo rekli v dotičnem članku: mi nismo verjeli tem podatkom. Zato nismo nikomur nič očitali v tem oziru in nismo napravili nobene krivice nikomur. S tem pa nismo izključili, da ne bi bili novostrojari zagrešili nobenega kršenja sporazuma, in nismo nikakor nastopili proti vsem tistim, ki so trdili, da so novostrojari kršili sporazum s tem, da so agitirali za preference 2, 4, 6, mesto 1, 2, 3. Samo da nismo hoteli ničesar pisati o tem, ker smo hoteli pridržati vso stvar političnemu društvu in centralnemu volilnemu odboru. Kar pripoveduje dopisnik «Slov. Naroda» o evareh, ki jih je izvedel v uradu pol. društva «Edinost», je resnično, toda nima nič opraviti z vprašanjem, s katerim smo se mi bavili v dotičnem listu. Mi smo demantirali samo eno stvar, in to je trditev, da bi bili novostrojari povzročili padec dra Wilfana, ki je bil faktično izvoljen. To pa ni bilo nikakoli potajevanje dejstev, pač pa je način razpravljanja g. dopisnika «Slov. Naroda» zavijanje naših besed.

Politika — novodobarska!

V neklem dopisu — pretvezo iz Šmarji pri Stanjelu — pripoveduje «Nova Doba» o nekem «postopaču» Čotiču, ki da «baje iz Dornberga», ki da študira v Ljubljani «sam ne ve kaj», in ki da je, odkar so mu «dunajska tla postala prevročna» v večernih urah zbiral razne skupine mladeničev ter jim pridigoval ruski boljševizem! To je zapisala «Nova Doba», da je mogla obtožiti tistega Čotiča, da je izpeljal 84 naših volilcev! To naj izvedo oblastva in tisti «postopači» na bi občutli njihovo pest! Naši ljudje naj ga izročijo varnostnim oblastvom.

Tu imamo zopet primer, ki priča o nebrzdljivem nagonu «Nove Dobe» k denunciranju. Ker ve, da je sedaj komunizem v Italiji črno zapisan, označa vsakogar, ki ne veruje v nje evangelij, za — ruskega boljševika. Če je to tudi laž — nič ne de: vest «Nove Dobe» se ne protivi temu. Tako je tudi v tem slučaju. Da je lagala, priznava ista «Nova Doba» sama v svojih nadaljnjih napadih na «dornberške postopače». Nizje doli ga namreč označa kot «jugoslovenskega agitatorja», ki da je «brzo odkril preko meje v obližnjem deželu, kjer se cedi med in mleko v potokih».

Najprej pravi, da je dornberški «postopač» boljševiški propagandist, potem pa, da je «jugoslovenski agitator», čeprav bi morali vedeti pa vse zadnje tudi novodobarski prvošolniki, da prva obtožba izključuje drugo. To bi jim mogli pojasniti tudi tisti njih pristaki, ki so bili še nedavno temu — komunisti, ki so kot taki smrtno sovražili jugoslovenski nacionalizem!

Taka je logika novodobarska. Ne plašijo se niti najdrzejših logičnih skokov, da le morejo — denuncirati! Dolgo bo moralo biti njihovo šolanje, predno postanejo dostojni žurnalisti in pametni in pošteni politiki!

Ugodnosti za delavce, ki se hočejo izseliti v Francijo. Na podlagi sporazuma med francoskim ministrom za javna dela in francoskimi železniškimi družbami bodo imeli tuji delavci in delavke, ki se nameravajo izseliti v Francijo, za 50% znižane vozne stroške na vseh francoskih progah. Omenjeni delavci morajo imeti redno delavno pogodbo ali reden list za sezitski dopust. (Slednji je potreben tistim delavcem, ki se izseljujejo v Francijo samo v gotovih letnih casih.)

Italijanski izseljenci, ki hočejo biti delezni navedenih potovalnih ugodnosti, se morajo izseliti v Francijo preko Modane ali Mentone, kjer bodo dobili v francoskih omejenih uradih posebne izkaznice, na podlagi katerih bodo lahko potovali po železnici za na polovico znižano tarifo. Omenjene izkaznice so veljavne samo za enkratno vožnjo, so opremljene s tekočim številkom in na vsaki je poleg tega še napisano ime delavca in delodajalca; dalje je na njih označena postaja odkoda odpotuje ter postaja, kjer se potovanje konča.

Na ceno listka za znižano vožnjo je treba doplačati posebno pristojbino, ki znaša 10%.

Vseučilski odsek italijanskega planinskega kluba (S. C. A. I.) nam javlja, da priredi prihodnjo nedeljo dne 4. maja izlet v raško dolino na Krasi, kjer se bo vršila pod pokroviteljstvom omenjenega društva planinskega veseljstva (Calendimaggio) deloma na planem in deloma v stanjelem gradu. Opozorjamo naše kraševce na ta izlet italijanskih planincev, katerega se udeležijo po vsej priliki precejšnje številno mešanov, ter priporočamo vsem našim ljudem, naj sprejmejo izletnike z zadržanjem, ki bodi v vsakem oziru dostojno, korektno in gostoljubno, kakor se spodobi izobraženemu in kulturnemu ljudstvu, kakršno je naše.

Društvene vesti

Sportno društvo «Adria», Danes ob 21. sestanku vseh članov. Ker gre za važne sklepe, naj nitiče ne izostane. Sestanek se vrši v dvorani DKO pri Sv. Jakobu. — Odbor.

Občni zbor «Znanega dobrodelnega društva» bo 14. maja. Odsedi so naprošeni da pošljejo glavnemu odboru svoja poročila najkasneje do 3. maja, da se lahko dovrti glavno poročilo.

Izlet šentjakobke «Citilnice». Izletniki se zberejo pred gostilno D. K. D. pri Sv. Jakobu točno ob 6.30 zjutraj; tisti pa, ki nočejo priti k Sv. Jakobu, se lahko zberejo ob 6.45 pred kavarno «Fabris». — Kdor bi se še rad udeležil izleta, naj se prijavi najkasneje do srede zvečer v gostilni D. K. D. pri Sv. Jakobu; v sredo bo vpisovanje končoveljavno zaključeno.

Iz tržaškega življenja

Krvava drama v starem mestu

Zabodel ljubimko s škarpami v trebuh

Pretekle nedelje ponoči se je pripetil v starem mestu krvav dogodek, katerega pozorišče je bila žrtev besnega izbruha jeze svojega ljubitelja dinarica Amelija Degrassija. Degrassija je bila žrtev besnega izbruha jeze njenega ljubimca, starijara Sabina Nachson, starega 37 let, stanujočega v isti hiši omenjene ulice.

Okoli 23. ure se je Degrassija vrnila domov v spremstvu Nachsona. Ljubimca sta prebila oni večer v neki staromestni krčmi; zdi se, da sta bila oba precej židane volje, sodeč po njunem živahnem razgovorju, ki so ga čuli nekateri sosede, stanujoči v istem nadstropju. Živahni pogovor se je pozneje razvil v preprič, kateremu so nenadoma sledili obupni klici na pomoč. Vpiti je vzbudilo pozornost dveh sosed, ki so bile še pokoncu; hitele so gledat, kaj se je zgodilo. Ko sta stopili v stanovanje Degrassijeve, sta našli slednjo težko ranjeno na postelji; iz široke rane na trebuhu ji je curčila kri. Prestrašeno vpitje žensk je spravilo vso hišo pokoncu. Nekdo je obvestil o dogodku rešilno postajo, odkoder je čez par minut prihitel zdravnik, ki je uvidel, da je poškodba, ki jo je zadobila Degrassijeva, zelo nevarna, zato je dal nemudoma prepeljati žensko v mestno bolnišnico, kjer so jo morali zdravniki takoj operirati.

Ranjenko je zaslal v mestni bolnišnici namrečeni policijski agent, kateremu je po kratkem obotavljanju povedal, da jo je ranil njen ljubimec.

Nachson je po svojem krvavem činu zbežal, a kmalu potem se je podal v mestno bolnišnico ter vprašal vratarja, če je Degrassijeva hudo ranjena. Tedaj je pristopil policijski agent in vprašal Nachsona, čemu se tako zanima za Degrassijevo. Nachson se je skušal izgovarjati, a je kmalu padel v vidno zadreg; naposled je hotel naglo oditi. Toda agent mu je to preprečil in ker se mu je zdelo njegovo obnašanje sumljivo, ga je spremljal na kvesturo. Tam se je aretirane izkazal za Nachsona ter priznal, da je ranil Degrassijevo. Dejal je, da je storil krvavi čin v pijanosti; iz malenkostnih vzrokov se je sprl z ljubimko ter jo oklofotal. Degrassijeva je zgrabil velike škarje, ki jih rabi pri šivanju vreč, ter ga hotela udariti z njimi po obrazu. Toda on jo je prijel za roko ter ji hotel izvit škarje; pri ruvanju jo je nehoti zabodel v trebuh.

Nachson je imel res majhno prasko na nosu in prerezan rokav, okoliščine, ki bi mogle pritrjevati njegovo izjavo; bolj verjetno pa je, da vsa stvar precej drugače izgleda. Resnica bo prišla na dan šele ko bo tudi Degrassijeva mogla podati svojo podrobno izjavo.

Nachson je bil pridržan v zaporu.

Zrte voza in avtomobila. Urar Josip Siber, star 28 let, stanujoč v ulici Udine št. 37, je postal pretekle nedelje žrtev težke nesreče. Ko se je okoli 15. ure vračal domov, ga je v omenjeni ulici podrl na tla avtomobil, katerega je vodil šofer Alojz Mandich, star 34 let, stanujoč v ulici S. Francesco št. 14. Sibera si je pri padcu zlomil na kompliciran način desno nogo ter zadobil par manjših poškodb na raznih delih telesa.

Ponesrečenec je bil prepeljan v istim avtomobilom v mestno bolnišnico, kjer so ga sprejeli v kirurški oddelek. Okreval bo v 6 tednih.

Slična nesreča je doletela večeraj zjutraj tečaka Antona Fantinot, starega 51 let, stanujočega na Greti št. 328. Njega je na obrežju Grumula podrl na tla dvoprežni tovorni voz. Ubogi mož je zadobil več hudih poškodb po desnem boku in na levi nogi. Prvo pomoč mu je podal na lice mesta poklicani zdravnik rešilne postaje. Nato je bil ponesrečenec prepeljan v mestno bolnišnico.

Nevaren padec starega ribiča. Predsinočnjim je bil prepeljan v mestno bolnišnico 64-letni ribič Jakob Stock, stanujoč v Barkovljah št. 895. Starec je padel po stopnicah v bližini gostilne «Piccolo hotel» tako nesrečno, da si je zlomil desno ključnico in tri rebra na levi strani prs.

Sprejeli so ga v nevarnem stanju v kirurški oddelek.

Vesti z Goriškega

GORIŠKI POKRAJINSKI ODBOR tržaškega političnega društva «Edinost» naznanja občinstvu, da uraduje v Gorici ulica Carducci 7, I., in da sprejema nevaljene stranke vsak ponedeljek in četrtek dopoldan. Podležje nasvete v zadevah vojne odškodnine, pokojnine za invalide, vdove in sirote, izmenjave denarja, terjatev in dolgov v inozemstvu in v drugih zadevah.

Iz Vipave. Goriška «Nova Doba» pripoveduje, da je dobila iz Vipave sporočilo, kako da komunisti in «naši nasprotniki sploh» bojkotirajo vse tiste delavce, ki so vpisani v fašju, ali v narodni milici, s tem, da jim «odpovedujejo delo in zaslužek». Iz globoke svoje užaljenosti duše vprašuje: ni-li to nasilstvo najnižje vrste?

Gospodje pri «Novi Dobi» bi imeli pač sto razlogov, da bi bili nekoliko previdnejši, predno izrekajo take obtožbe. V stekleni hiši so oni sami; zato naj bi ne metali kamenja okoli sebe! Naj bi ne nekoliko izprašali vest svojih vipavskih pristajev: Kdo je s svojimi nečednimi metodami in iz zgolj osebnega sovraštva dosegel, da je dekan Lavrič, ta mirna in blaga duša, mož, ki je imel nesporne zaslug za razvoj našega zadržnega življenja, moral bežati iz Vipave kakor kak zločinec; kdo je izsilil, da je moral vzorni zdravnik dr. Kanc zapustiti Vipavo na veliko žalost prebivalstva; kdo je s svojimi ovadkami izgnal iz Vi-

pave poštenjaka lekarnarja Stodol, kdo je iz sebičnih razlogov in osebne nezaupljivosti povzročil mirna in poštena ljudem najhujše nepepetnosti; s škandalnimi preiskavanji in njih težkimi posledicami; kdo je zakrivil tudi drugače toliko grenkih ur raznim osebam, ki niso pred Bogom in ljudmi zakrivila nič drugega, nego da se niso hoteli iznevesti svojih zvestobi do lastnega naroda?

Sedaj pa prihaja glasilo stranke, ki ji je osebno preganjanje političnih drugomisljenikov vsakdanje sredstvo, z javkanjem o osebnem preganjanju Vprašamo: ali bi bilo kaj čudnega, če bi ljudje, ki niso novodobari, odpovedovali — kakor pravi «Nova Doba» — «delo in zaslužek» ljudem, ki v svojem besnilu ne poznajo nobene obzirnosti in nobenega usmišljenja in izvršujejo res «nasilstva najgriše vrste».

Čudni ljudje so res ti novodobari! Sami imajo vedno palico v roki, Bog ne daj pa, da bi se jih kdo dotaknil le s slamo, že kričijo o «nasilstvih najgriše vrste!» Zapišmo pa naj si le znana pregovora, da botli mlajni meljejo počasi, ali gotovo, in da Bog sicer ne plačuje vsako soboto, vendar pride dan plačila za vsakogar prej ali slej!

Solkani (Obnova cerkve sv. Roka v Solkanu). Obnovitev se je pričela pred enim mesecem. Delo je prevzel tukajšnji stavbnik mojster g. Edoardo Mattioli. Pri vaštanih je vzbudilo splošno odobravanje, kajti solkanjci vas cerkev že težko pogreša, ker je ostala od vojne sem brez prave hiše božje. Nova cerkev bo zadostila prvi veliki potrebi vsaj v toliko dokler se ne obnovi še farna cerkev sv. Stefana, katero je pač vojna težje poškodovala. Cerkev sv. Roka stoji na zelo krasnem mestu konec Solkana na pokopališču. Kljub hudi vojni te ohranila še vedno svoje prejšnje prijazno lice. Zidovje je do strehe ostalo v dobrem stanju, le zadnji del pri glavnem oltarju je več trpel. Ne ve se pa ali se bo obnovitev ozirala na predvojno stanje cerkve, ali ne. Glede tega imamo gotove dvome, ker so iz neznanih vzrokov popolnoma zazidali zadnji dve okni. Splošno želja pa je da bi se upoštevalo po možnosti prejšnja oblika in tudi lice, katerega ton najbolj pristaja in odgovarja sprednji stojecim cipresam. Cerkev sama na sebi ima tudi svoje zgodovinsko ozadje. — Več Solkanov.

Vesti iz Istre

Iz Boršta. Vzajemno društvo za zavarovanje goveje živine za vasi Boršt, Boljune in Ricmanje priredi v Borštu pri borštanskem gradu na binškošno nedeljo dne 8. junija t. l. veliko vrtno veselico. Nastopijo mnoga društva. Vršilo se bo tudi predavanje o živinoreji in kmetijstvu.

Toliko na znanje društvom, da odločijo za ta dan morebitne svoje prireditve. — Odbor.

Sport

Lepa zmaga jugoslovenske nogometne čete na Reki 7:0

Pretekle nedelje se je vršila na Reki tekma med «Haškomo» iz Zagreba in izbrano reško nogometno četo. Jugoslovenski igralci so se to pot vrlo dobro izkazali; popravili so neuspeh, ki so ga imeli predpreteklo nedeljo iglati nogometaši v Italiji. Njihov nastop je bil siguran. V tehniki so popolnoma nadkriljevali Rečane. Vkljub temu pa je bila tekma zelo živahna; reški igralci so večkrat navahali pred vrata «Haške», a vedno brezuspešno. Protinapadi Zagrebčanov so se skoro vedno obnesli. Tekma se je končala z zmago Jugoslovenov, ki so zaznamovali 7 «goalov» proti 0.

Izid nedeljskih nogometnih tekem: v Trstu, Bologna — Edera, 3:0. Ponziana — Monfalcone, 2:1.

Na svojem povratku iz Splita, kjer je igral proti tamošnjima «Splitu» in «Hajduku», gostuje danes v Trstu športni klub «Hellas» iz Verone. Tekma se vrši med «Hellasom» in «Ponziano» pod škandalom ob 17.30.

Borzna poročila.

ogrnje krome	0.02	—0.03
avstrijske krome	0.0315	0.0330
italijanske krome	55.40	55.90
dinari	97.60	97.85
leji	11.60	12. —
marke	—	—
dolarji	21.25	22.40
francoski franki	144. —	145. —
švicarski franki	895. —	899. —
angleški funti papirnati	97.90	98.15

Poslano*)

Podpisani Mihael Vuh iz Dol. Zemuna št. 54 preključimo i obžalujem žalitve, ki sem jih izrekel 21. 4. t. l. Ivanki Potepan iz Dol. Zemuna št. 29.

Miho Vuh.

*) Za članke pod tem naslovom odgovarja uredništvo le toliko kolikor mu zakon velja.

Mali oglasi

PISALNI stroj «Remington 10» s slovenskimi črkami, čitljivo pisavo, zadnji model, prodam. Kurač, Settefontane 1. 500

POGREBNO DRUŠTVO V ROJANU ima svoj občni zbor v nedeljo, dne 4. maja 1924, ob 10. uri zjutraj v prostorih Konsumnega društva v Rojanu» 499

SLUŽKINJA za domača dela in prenašanje mleka se išče. Via Commerciale 16. 498

V MESTU Slovenska Bistrica, Jugoslavija, štajersko, ob južni železnici, se prodaja enonadstropna hiša na vogalu glavnega trga, z električno razsvetljavo, z gospodarskim poslopjem in vrtom, s pohištvo ali brez istega, radi preselitve. Hiša je pripravna za vsako trgovino. V I. nadstropju je 6 velikih sob, kuhinja s številnim in shramba za jedila, 5 sob je parketiranih. V pritličju so pekarna, 2 sobi, i kuhinja, 3 kleti in 2 pralne kuhinje. Hiša je zelo pripravna za kakega trgovca. Ponudbe pod «Enonadstropna» na upravnistvo. 496

ČEVLJARSKI pomočnik, za fino in trpežno delo, se sprejme takoj. Plača dobra. Jožef Kenčevan, Idrija št. 115. 494

KOLO, za potovanje, v najboljšem stanju, se prodaja. Commerciale 345 497

VOĐSTVO svetovilnanskega Nar. doma, razpisuje službo gostilničarja. Pojasnila daje trgovina nasproti. Prošnje naj se vložijo do 15. maja. Gostilna se odda tudi v najem. 493

FRANCOSKO-nemško, od začetka do spopolnitve L 25 mesečno. Via del Toro 14/II. 490

KUHARICA, samo z dobrim priporočilom in popolnoma večja posla se išče za takoj. Prijavit se Piazza Venezia 1/I levo, danes ali jutri od 10—12. 491

ZVEPLENKE. Približno 120.000 škatek, za izvoz v inozemstvo prodam Napolitano Giulio, via Udine 10. 492

GENTILI & CRISMANCICH, Via Mazzini 40. Specijaliteta izdelja za srajce v vseh vrstah in po konkurenčnih cenah. 479

ZLATO, srebro, briljante, plača po najvišjih cenah, Pertot. Via S. Francesco 15, II. 26

BABICA, avtorizirana, sprejema noseče. Nizke cene. Zdravnik na razpolago. Govori slovensko. Slavec, Via Giulia 29. 306

ZLAT, srebrn in papirnat denar se kupuje in prodaja po zmernih cenah. Menjalnica via Giacinto Gallina 2, (nasproti hotela Moncenisio). Telefon 31-27. Govori se slovensko. 13

BRIVNICA, na prometnem kraju, v sredini mesta, dobro vpetljana, se prodaja za L 5000. Pojasnila daje A. Banfič, Fiume, Leopardi 5 brivnica. 481

ISCEM izvežbanega vrtnarja, ki se popolnoma razume pri cvetlicah, sadnem drevju, trtah in zelenjadnem nasadu, za oskrbovanje in urejanje vrtov, nekaj ur na dan ali nekaj dni v tednu. Plača stalna čez zimo in leto po dogovoru. Ponudbe pod «Vrtar» na upravnistvo. 483

HISA z vrtom, v Gorici, se prodaja. Ponudbe pod «Go» na upravnistvo. 486

KRONE, srebro, zlato in platin kupujem. Plačam več kot drugi. Zlatarna Povh Albert. Trst, via Mazzini 46. 29

POHIŠTVO

dunajsko, navadno in fino v velikanski izbiri pri

Rodolfo Haffner

Trst, Viale Regina Elena 15

(prej Via Miramar) 394

Ker občni zbor, sklican za 23. aprila t. l. ni bil sklepčen

vabi

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrovana združba z omejenim poroštvom

na

XXX. redni občni zbor

kateri se bo vršil in ki bo sklepčen ob vsa kem številu navzočih zadržnikov

v sredo, 7. maja

ob 4. uri popoldne v lastni hiši via

Torre bianca 19, I. nad.

DNEVNI RED:

1. Letno poročilo in potrjenje letnega računa.

2. Razdelitev čistega dobička.

3. Poročilo o gospodarstvu z rezervnim zakladom.

4. Razni predlogi.*

5. Volitev načelnistva.

6. Volitev nadzornistva.

TRST, dne 27. aprila 1924.

Načelnistvo.

*) § 50. Vstak zadržnik sme pri občnem zboru staviti predloge, kateri niso na dnevnem redu.

O teh predlogih pa občni zbor ne more precej sklepati, ampak le odloči, če se sploh vzamejo v pretes ali če se morajo izročiti posebnemu odbeku ali nadzornistvu, ali pa načelnistvu, da se o njih poroča v bodočem občnem zboru. Ti predlogi se morajo postaviti na dnevni red bodočega občnega zbora.

„The General Security“

Delniška družba za splošno zavarovanje

Popolnoma vplačana glavica L 3.000.000.— k se lahko povša na L 20.000.000.

Leta 1922: Prejete premije L 20.000.000.

Plačane škode: L 5.305.626.06.

Centralni sedež Rim, Piazza S. S. Apostol 53 (Palača Colonna).

Panoge: Požar, tatvine, zavarovanje trgovskega kredita.

Glavna agencija za Julijsko Krajino in Reko v Trstu, Piazza Vittorio Veneto 4, tel. 24-46

Iščejo se agenti za vse kraje. (5)

BANCA ADRIATICA

Ustanovljena leta 1905.

Delniška glavica Lit. 15.000.000.— popolnoma vplačana.

Glavni sedež: Trst, Via S. Nicolò 9 (Lastna palača). Podružnici: ABBAZIA, ZARA.

Olajšuje vsako trgovsko operacijo z Jugoslavijo in z vzhodnimi deželami

Dale subvencije na blago, efekte in vrednosti

Otvorja kreditne za nakup blaga. — Inkasi efektov in računov. Informacije. — Kupuje in prodaja dinarje in druge valute. Jamstvena plana in druge operacije po najugodnejših pogojih.

Sprejema vloge v lirah na hranilno knjižico in jih obrestuje po 4% letno netto, a vloge na tekoči račun po 4%; vezane vloge proti odpovedi obrestuje najboljše po dogovoru.

Sprejema vloge v Dinarjih ter jih obrestuje najboljše po dogovoru.

Izvršuje nakazila v lirah in dinarjih za Jugoslavijo

PODLISTE

W. Collins:

BREZ IMENA

Roman.

Ce so se pod to znanostjo skrivale plemenite lastnosti, tega ni nihče nikoli odkril. Gospod Vanstone je sicer čistočimovni trdil, da je Clarejeva znanost njegova edina slaba stran, toda v tem znanju je bil osumljen. Ta dva tako različna človeka sta bila eden znanca in to znanje je bilo oboli tako temo, da se je moglo izmisliti prečudne stvari. Šajala sta se ob gotovih večerih na čemu cinič, kjer sta kadila in se pričela o kalibernem vprašanju eden s teškimi topovi trditelj, drugi s publicani zavijanja. Gospod Vanstone je neogovito pri navadno prijateljstvo deloma tudi zato, ker se je zelo zanimal za tri sinove svojega sode. In to zanimanje so oni izražali tembolj, ker je njih oče med preživetje predsojke vključil tudi ljubezen do svojih otrok.

«Jaz promatram te paglavce», je dejal gospod Clare, «z nepristranskimi očmi in nikakor ne upoštevam nebitnosti slučajnosti njih rojstva, in sploh se mi zde v vsakem oziru prav neznatna. Edino opravičilo za izstrednost je v devetnajstem stoletju kalčna izstrednost spretnost. Moji sinovi pa so tepci že od mladih let. Če bi imel kaj kapitala, bi dal trčati Franka na mesarja, Cecilia za peka, Arturja za hranjevalca — to so edini poklici, v katerih bi nekaj dosegli. Toda jaz nimam denarja, da bi jim pomagal, sami pa nimajo toliko razuma, da bi se povzpeli dalje brez moje pomoči.»

Za sredo dečkov je bil gospod Vanstone le poln predsojke. Dal jim je v kolo in im dovolil, da so ob nedeljskih skakali po njegovi trati št pa da so se v njegovem družinskem krogu prilekli boljših običajev. Ob takih prilikah je pri-

šel včasih tudi gospod Clare v spalni suknji in copatah ter opazoval skozi okno ali črez plot svoje tri dečke kakor divje zveri, ki jih hoče njegov sosed ukrotiti.

«Vi in vaša soproga sta izvršna človeka», je dejal, «spuščajem iz globine srca vaše plemenite predsojke glede mojih paglavcev. Toda zastoj je vaš trud, popolnoma zastoj. Ne maram vas užaliti, toda zapomnite si moje besede Vanstone: vsi trije pojdejo pozlu, vkljub vsemu vašemu trudu.»

Ko je bil Frank sedemnajst let star, se je ponudil neki privatni inženir, ki je imel obveznosti napram gospodu Vanstoneju, da sprejme mladenčca k sebi pod zelo ugodnimi pogoji. Ko je bil predlog sprejet, je gospod Clare kot po navadi prepustil očetovsko skrb gospodu Vanstoneju in je skušal stati s stališča nepristranskega opazovalca potlačiti očetovsko navdušenje svojega sode.

«To je najbolje, kar se je moglo najti za Franka», je dejal gospod Vanstone.